॥ श्री ॥

श्रीमातृदत्तविरचितः

कामसन्देशः ।

[पूर्वभागः ।]

सौधे कश्चित् सह दयितया स्वैरमभ्रङ्कषाग्रे
क्रीडन् निद्राकलुषहृदयस्तत्क्षणं तत्सकाशात् ।
(दिष्टे)रुष्टे किमिह शरणं दभ्रगोष्ठीं दविष्ठां
रक्षोनीतस्तदनु विवशः शम्बरारिं ददर्श ॥ १ ॥

दृष्ट्वा हृष्टः स खलु करुणः कामिनीविप्रयोगा-
दुद्भूतार्तिर्द्विषमपि जवात् तं पुनः सन्दिदेश ।
आत्मन्येतत् प्रथममतनुः सोऽपि सन्देशवाक्यं
श्रुत्वा चिन्ताशमितकलहः कामकारीव तस्थौ ॥ २ ॥

कारुण्याब्धे! मदन! भगवन्नस्तु तुभ्यं प्रणामो
यत्सामर्थ्याद् वहति गिरिशोऽप्यर्धगात्रेण तन्वीम् ।
यल्लीलोत्थां नयनपटलीमात्मसौभाग्यहन्त्री-
मद्यापीन्द्रस्त्यजति न भियेवाङ्गभङ्गीरतौऽपि ॥ ३ ॥

चित्रं पश्याम्यविहतगतिं (हेवाँवेग)वन्तं भवन्तं
मन्येऽनङ्गस्त्वमिति न वि(दो) वास्तवीकं वदन्ति ।
एवंभूतं मनसिज! रुषा तावकं गात्ररत्नं
कोपोद्भूतैर्नयनदहनैः किं दहेदिन्दुमौलिः ॥ ४ ॥

श्रान्तस्त्वं चेदिह वस सुखं हेममय्यां सभायां
पूर्वं कार्या श्रमपरिहृतिः कार्यचिन्ता तु पश्चात् ।
पूजाकर्मण्ययि! तव नृणां पाणि(मुद्रा)पि तुष्टयै
किं वा ब्रूमः सुमहति सुवर्णासने साधुदत्ते ॥ ५ ॥

मौर्वीघोषं शमय परुषं वर्ततेऽत्र त्रिणेत्रः
कोपाद्यस्तु प्रदहति जनं सर्वमक्ष्णा विरुद्धम् ।
दग्धश्चेत् त्वं हितकृदत एवाङ्ग! दग्धोऽस्मि नूनं
स्वात्मा बन्धुर्द्वयमिति मतिर्देहिनां भ्रान्तिरेव ॥ ६ ॥

सार्धं प्रेम्णा प्रियसहचरी किं रतिः स्वैरमास्ते
यन्मङ्गल्याद् गिरिशनयने नाग्निदग्धोऽप्यनङ्क्षीः ।
शम्भोर्गौरी रतिमयवपुर्या सती चार्धनारी-
भावं कृत्वा परिहृतवती भर्तृदाहावमानम् ॥ ७ ॥

एवं कान्ताविरहविधुरं विद्धि मामङ्गजन्मन्!
नेता पारं विरहजलधेस्त्वं हि कामातुराणाम् ।
आर्तत्रा(णे) महति सुकृते हस्तलब्धे किलार्थे
मा भूल्लुब्धाध्वगविषमिते (वेतने ते) प्रसा(दः) ॥ ८ ॥

नाहं जाने मम च सुहृदश्चान्तराले कियन्ति
क्ष्माभृत्कुल्याविपिनतटिनीपत्तनानां कुलानि ।
यद्यप्येवं मनसिज! बलादद्य दृष्टो हि(दृ?दि)ष्टया
दैवोत्थाया भवति विपदां दैवतः शान्तिर्ऋज्वी ॥ ९ ॥

आपन्मुक्त्यै चल इति मया नार्थितो मातरिश्वा
पूर्णोऽपीन्दुर्मनसिज! जळात्मेति नापेक्षित(स्तिः?र्थः) ।
मासः श्रीमान् मधुरतिथिरित्यास्थया नेक्षितो वा
त्वं तु प्रौढद्युतिरपरथाभृत इत्युत्सुकोऽस्मि ॥ १० ॥

आशालम्बो विरहिसुदृशां सा च सन्देशसाध्या
दूतानेयः स च स जववान् त्वत्परः को नु तद्वान् ।
तस्मादस्मद्विषयकथया तूर्णमासाद्य कान्ता-
मायास्यामि द्रुततरमितो यावदाश्वासयेथाः ॥ ११ ॥

नीरन्ध्रे पथ्यणुरसि, विभुर्विस्तृते वा, गुरुस्त्वं
वाताक्रान्ते, लघुरसि पुनर्लङ्घने पर्वतानाम् ।
रुन्धे कस्त्वां मदन! वशिनं चेशिनं प्राप्तिमन्तं
प्राकाश्यं स्व प्रकटयसि चेद् गन्तुमर्हस्यतस्त्वम् ॥ १२ ॥

याच्ञा कार्या मनसिज! जने मङ्क्षु दीनैरदीने
स्नेहावेशोऽप्ययि बत! परैराशु तद्वत् परस्मिन् ।
नो चेदाद्या हितकृति जळोऽस्मीति वार्ता (मयि स्याद्)
नान्यो वा चेत् पदजुषि शठोऽसीति हेया नि(युग्म?योज्ये) ॥

प्रेष्यत्वं हि प्रथितयशसां निन्द्यमित्यङ्ग! शङ्का
मा मा भूयात् तव हृदि विभो! किं नु पूर्णैरकार्यो।
विष्णुः साक्षात् स हि यदुपतिः प्रार्थितं पाण्डुसूनो-
श्चक्रे दौत्यं धुरमिति कथा किं न ते सुप्रसिद्धा ॥ १४ ॥

इन्द्रस्यार्थे स्वतनुमजहा इत्युदग्रं यशस्ते
यद्रक्षार्थं वरमतनुरित्यामृतं नामधेयम्।
सन्त्यज्यैतन्मदन! कृपया तिष्ठसे मह्यमारात्
तस्मादस्मि त्रिभुवनजुषामग्रणीर्भाग्यभाजाम् ॥ १५ ॥

सन्देशाख्यं मधु नवमितो (नीयता)मङ्गनायै
श्लिष्यद्वर्णावलिमयमहाभाजने सङ्गृहीतम्।
मन्दाक्रान्तात्मकपरिलसद्वृत्तचित्रातिचित्रे
शब्दार्थालङ्कृतिपरिमलावाससम्मोहनीयम् ॥ १६ ॥

गन्तव्यं तद् भुवनविदितं मन्दिरं सुन्दराङ्ग्याः
शृङ्गाराब्धे! मदन! भवता चन्द्रलक्ष्म्याः प्रियायाः।
यस्मिन् नित्यं निवसति भवानर्चितः पक्ष्मलाक्ष्या
दृप्तानुग्रैः शमयितुमनङ्गाशुगैराशु पुंसः ॥ १७ ॥

गन्तुं कान्ताभवनमयि! ते पश्य भद्रं निमित्तं
शङ्खः शम्भोर्ध्वनति भवने कर्णमानन्दयिष्यन्।
भेरीनादः प्रसरति यथा शोभनः सर्वमास्तां
क्रीडानृत्ते भवति शुभदं शिञ्जितं शैलजायाः ॥ १८ ॥

नावाक्षेत्रं महितमवधीकृत्य देशादमुष्मात्
प्रौढं मार्गं शृणु कथयतो मे मुखादङ्गजन्मन्!।
दिव्येनाक्ष्णा यदपि विदितं वक्ष्यमाणं तथापि
ब्रूमः सर्वं प्रियजनकथालेशसम्बद्धहृद्यम् ।१९॥

शुद्धः शम्भुं मदन! शिवगङ्गापयोबिन्दुपूरै-
र्वातानीतैरपि च जनहस्तो(स्थि?क्षि)तैर्भस्मजालैः।
आमुक्ताङ्गः शिव मृड भवेत्युच्चरन् नाम शैवं
दभ्रक्षेत्रे विहितवसतिं पूर्वमीक्षस्व साक्षात् ॥२०॥

यस्मिन् नृत्यत्यतिजवपतत्पादपद्माभिघात-
भ्राम्यत्क्षोणीविचलनवशात् सन्ततोद्भ्रान्तगात्राः।
शीघ्रभ्रान्त्या गलितवसनाश्चूर्णजालाङ्किताङ्गाः
साम्यं सर्वे मनसिज! जनास्तत्र गात्रे लभन्ते॥ २१ ॥

शम्भोः स्थानात् प्रमुदितजनादुत्तरेणाङ्ग! गत्वा
द्रष्टव्या सा मदन! शिवगङ्गाभिधा पुण्यवापी।
भर्तुर्मूर्ध्नि स्थितिपरिभवक्रुद्धगौरीविरुद्धा
गङ्गा पादाम्बुजमुपगता यन्मिषेणोद्बभूव ॥ २२ ॥

यस्यास्तीरे शिखरिदुहितुर्निर्मितं वेश्म रत्नै-
र्यस्मिन् नानामणिकरमिषाद् वर्तते लोकमाता।
अन्ते गौर्याः सततवसनात् प्रीतिभाजः सकाशा-
दर्धाङ्गाप्तेः कमितुरुपदेशं रहस्याप्तुकामा॥ २३ ॥

एनां गङ्गां कपटरासिके पृष्ठतो हन्त! कृत्वा
खीये कान्ते प्रतिदिनमवाचीमुखे वर्तमाने ।
एनामेव स्थिरतरमतिं नेत्रयुग्मेन भूयः
पश्यन्तीव प्रतिवसति या सन्निधौ शङ्कमाना ॥ २४ ॥

क्षेत्रे यत्र स्फटिकघटिते क्वापि तत्कान्तिशुभ्रां
दृष्ट्वा गौरीं स च पशुपतिर्जातु गङ्गोपलब्ध्या ।
कन्दर्पार्तिं कुरु मयि कृपां जाह्नवीत्यर्धवाक्ये
लज्जामूकः किमु न कुरुते हन्त! देव्यां हसन्त्याम् ॥ २५ ॥

चित्रं यत्र क्षणपरिचिताः संभवेयुः पुमांसः
केशे गङ्गाजलविधिशिरश्चन्द्ररेखाकलापाः ।
कण्ठे काला वपुषि भसितालङ्क्रियालोभनायाः
फाले शुम्भज्ज्वलन(वस?नय)ना वक्षसि व्यालहाराः ॥२६॥

यत्र प्राप्ताः खलु बलिमहे कामिनीकान्तसङ्घा-
स्त्वत्सान्निध्यप्रतिनवभुवं कामपीडाविकारम् ।
दृष्ट्वान्योन्यं मदन! मनसा शङ्कितान्योन्यरागाः
प्रत्याहन्युर्मुहुरपि दृशामञ्चलैः कोपरक्तैः ॥ २७ ॥

अस्मात् क्षेत्राद् वरुणककुभं तूर्णमुद्दिश्य यायाः
सूर्ये प्राच्यां गिरिमुपगते स्वानुकूलैः करौघैः ।
सत्साहाय्यः प्रतिनवसरोजावलीबाणपाणि-
र्मार्गे मार्गे मदन! मधुपव्यूहमौर्वीकरः सन् ॥ २८ ॥

तस्मान्मार्गादगलितगतिः साधु सारस्वतार्थं
  तत् कामाक्ष्याः शशिदिशि गतं क्षेत्रमीक्षस्व दूरे ।
धातुर्वक्त्रे सति हरहृते या किलोत्पत्य तस्माद्
  यद्रन्ध्रान्तर्निपतति निजापत्तिशङ्काकुलेव ॥ २९ ॥

भूयो रक्षःककुभि परिवृत्याशु तुङ्गस्रवन्तीं
  कावेरीं तां भुवनविदितां पश्य पुण्यैकवश्याम् ।
चोळक्षोणेरुरसि घटिता या खलु स्रङ्मतल्ली-
  वाभात्युच्चैर्विविधविबुधक्षेत्रमाणिक्यगुम्फा ॥ ३० ॥

लीलाचञ्चन्मकरनयना या पयश्शीघ्रगत्या
  नृत्यत्पङ्केरुहकुचभरा लोलकुल्याकरान्ता ।
मन्दभ्रश्यत्सलिलवसना गामिनी भर्तृदेशं
  प्रत्यक्षोद्यत्पुलिनजघना कामिनीवावभाति ॥ ३१ ॥

सह्यादद्रेः प्रथममुदिता कौटकीं भूमतल्लीं
  गत्वा भूयः सुजनललितं चोळमासाद्य हृद्यम् ।
श्रीरङ्गाख्यं सरसिजदृशो विष्वगावेष्ट्य वस्त्यं
  या च प्राप्ता लवणजलधिं प्राच्यमुत्पूय लोकान् ॥ ३२ ॥

यात्राशुल्कं सकलजगतामस्ति यत्र प्रभूतं
  तत्रस्थैस्तैर्नृपतिपशुभिर्भुज्यमानं बलेन ।
माटक्षोणीवलभिदखिलत्राणनैपुण्यचुञ्चु-
  र्दुर्वारं यत् प्रशमितकथं निर्ममे रामवर्मा ॥ ३३ ॥

यद्भागार्धे वसति नृपतिर्दक्षिणे वीरनामा
यस्मिन् हेमान्यनिशमखिलान्यात्मसात्कर्तुकामे ।
मेरुः स्वीयक्षयभयमतिर्मृच्छिलामात्रगात्रे
गोत्रव्यूहे हसति सकले जायते दुःखदुःखी ॥ ३४ ॥

अन्यः कश्चित् प्रभवति महत्युत्तरार्धे यदीये
यो वा नाम्ना भवति न गुणैरच्युतः क्षोणिपालः ।
यं वा दृष्ट्वा कुसृतिनिपुणं द्रौणिदुर्योधनाद्याः
स्वीयापायव्यसनममितं दुस्त्यजं संत्यजन्ति ॥ ३५ ॥

राज्ये वेदाः सदसि(व...ता? वसतां) भूसुराणां यदीये
तारप्रोक्तैर्दधति लघुतां कालतः क्लेशतो वा ।
(या) सा सन्ध्या नियमविहिता गौरवं वेदवाचां
निःशेषाणां वहति भगवन्! य(त्र)तस्त्वर्थतो वा ॥ ३६ ॥

याम्यां मार्गात् ककुभि महितः कण्ठमाणिक्यनामा
विद्वद्ग्रामो भवति कुतुकोत्पादकः पण्डितानाम् ।
बालोऽप्युच्चैः प्रतिभुवि शुको यत्र तर्कोद्धतानां
तार्कीं वाचं शमयति मुहुः किं पुनः प्रौढवाचः ॥ ३७ ॥

अग्रे मध्यार्जुनमिति परं क्षेत्रमस्तीन्दुमौले-
र्यत्रान्तस्था(र्जुनतरुतटे दिव्य)माभाति लिङ्गम् ।
अत्यौत्सुक्यान्मनसिज! हरेर्गोपवेषस्य लीलां
यत्तन्नित्यं समनुकुरुते पादपद्वन्द्वमध्ये ॥ ३८ ॥

क्षेत्रं क्षेत्राद् व्रज पशुपतेः कुम्भकोणाभिधेयं
शम्भोर्नृत्तश्रमशमविधौ स्वैरवासाय सृष्टम् ।
पापव्यूहं खलु जनिमतां जातु यत्रागतानां
लेख्ये नित्यं वसति लिखितं चित्रगुप्तः प्रमार्ष्टुम् ॥ ३९ ॥

यत्पर्यन्ते भवति विपुलः कोऽपि पद्माकरोद्धो
माघे यस्मिन् कुशलजननी जाह्नवी सन्निधत्ते ।
अन्तर्गन्तुं निजमवसरं भर्तुरन्वीक्षमाणा
रोषावेशादिव जलरवैरागतिं बोधयन्ती ॥ ४० ॥

श्रीरङ्गाख्यं व्रज शिशयिषुः स्वैरमागत्य सिन्धोः
शेते यस्मिन् हरिरसहनस्तोयवातान् सुशीतान् ।
विष्वग् वापीशिशिरपवनैः क्लेशितः सोऽपि भूयः
को वा वैर्यां त्यजति सुतरां कल्पनां पौरुषेण ॥ ४१ ॥

निन्द्यं स्थातुं श्वशुरभवनं काम ! जामातुरित्थं
स्मृत्वा लक्ष्मीपरिणयविधेरूर्ध्वमिन्द्रानुजन्मा ।
यच्चागच्छद् विपुलतटिनीच्छद्मगात्रेण पुत्री-
स्नेहाधिक्यात् सलिलनिधिना नित्यमत्यक्तपार्श्वम् ॥ ४२ ॥

एकेनाह्ना व्रज पुनरितः कोङ्कणान् कण्टकाख्यान्
धात्रा सृष्टान् नरकधरणीसृष्टिशिष्टैः पदार्थैः ।
यज्जातानां दुरितगणनाशङ्कितश्चित्रगुप्तः
स्वीये कृत्ये भवति विमुखः किं नु भूयो वदामः ॥ ४३ ॥

मार्गद्वित्वं भवति च ततस्तत्र वक्रोऽपि वामः
　　स्वीकर्तव्यस्तव पशुपतिर्यद्गतो भक्तिनाथः ।
यस्य स्फीतं फलमिह सकृद्दर्शनस्यान्ध्यहानिः
　　पश्चान्मुक्तिः स खलु गिरिशः कस्य नो दर्शनीयः ॥ ४४ ॥

लङ्घ्यः सह्यस्तदनु भवता यत्र धात्रीतरुण्याः
　　केशीभूते मृगततिमयी यूकपङ्क्तिर्निलीना ।
भूभृत्कान्तैः शरनखमुखैश्चालयित्वा सलीलं
　　शूत्कारोक्तिप्रसरमुखरैरन्वहं भज्यते हि ॥ ४५ ॥

स्वैरं गन्तुं नहि भृगुपतिः केवलं केरलान् स्वान्
　　रुद्धाकाशं पथि परशुना यं बभञ्जाद्रिराजम् ।
औन्नत्येन स्मर ! परमधःकुर्वतस्तस्य सर्वं
　　गर्वोच्छित्त्या अपि परमदोद्रेकलेशासहिष्णुः ॥ ४६ ॥

तद्रन्ध्रेण द्रुतमविरलान् केरलान् गच्छ चोलाद्
　　नानावापीचरणपयसा त्यक्तमार्गश्रमार्तिः ।
व्याधव्याजाद् विचरणरुचेः शूलिनः पार्थबुद्ध्या
　　त्वय्यासज्यद्धनुषि विपिने तत्र मा भूद् विरोधः ॥ ४७ ॥

तेषु श्रीमाननुपमगुणो दक्षिणो ना(य)को ना-
　　मोर्वीनाथो भवति भवता तत्क्षितिः पूर्वगम्या ।
यस्यास्तावन्मदन ! सुतनोर्दक्षिणोदीच्यहार्यौ
　　तुङ्गौ कौचित् पृथुतरकुचद्वन्द्वशोभां विधत्तः ॥ ४८ ॥

तस्या भूमेरधिपतिरसौ सादरं सेवनीयः
सूत्रं मा मा तव गलगतं तत्क्षणं नन्दयेथाः ।
तज्जातीयाः कुलधनतदालोकनाद्वेषभूमि-
च्छात्राशङ्काजनितकुतुकाः संस्पृशेयुर्भवन्तम् ॥ ४९ ॥

यस्यामुद्यत्त्रिभुवनभवत्सम्पदाक्षेपशक्ति-
र्लक्ष्मीलीलाचलननिलया कापि हृद्या निषद्या ।
यद्विश्लेषे सति बत परे लौकिकाः केरलीयान्
दृष्ट्वा बालानिव विवसनान् हस्ततार्डं हसेयुः ॥ ५० ॥

तस्माद् देशाद् द्रुततरमवाचीमुखो याहि यावद्
गङ्गा साक्षाद् विगलति निळा नाम यत्तीररूढे ।
बालाग(स्त्ये?स्त्ये) निवसति शिवा खण्डितायाः सपत्न्याः
शीघ्रं यान्त्याः शमनविधये (द्रा?प्रा)प्नुवन्तीव पार्श्वम् ॥५१॥

दृष्ट्वा देवीं पटुगतिरटन् मङ्गलं गच्छ देशं
तद्भूरत्नं द्विजमपि तथा मङ्गलं मङ्गलाख्यम् ।
वाग्गुम्फस्य स्मर! रचयितुं काङ्क्षितस्योक्तशेषं
निर्मातुं यन्मिषकृतवपुः कालिदासः पुनर्भूः ॥५२॥

तस्माद् गच्छन् यमदिशि विभो! पश्य विल्वाचलेन्द्रं
विष्णुः साक्षाद् वसति सहितो यत्र पद्मोर्वराभ्याम् ।
अन्यागारस्थितिविमुखयोः कान्तयोराद्रिशृङ्गं
तुल्यं पश्यन्निव सुखमतिः को नु पत्नीद्वयेन ॥ ५३ ॥

पश्चाद् गच्छन् मनसिज! पुनः पुण्यशाली विशालं
दूरात् क्षेत्रं वृषपुरमिति ख्यातमीक्षस्व साक्षात्।
गङ्गाचूडं मनसिज! पतिं वीक्ष्य कोपेन देव्यां
प्राग्वक्त्रायां स खलु विमुखो वर्तते यत्र शम्भुः॥५४॥

दृष्ट्वा गौरीं रमणवपुषं रोषवत्यां रमायां
य(स्माद्? स्मिन्) गत्वा गिरिशसविधे विष्णुरास्ते विनीतः।
तामेवास्मादपरसुलभां वत्सलादिन्दुमौलेः
प्राप्तुं लोभादिव कृतमतिर्देहसंक्रान्तिविद्याम्॥ ५५॥

यस्मिन् क्षेत्रे हरिहरमयी वर्तते कापि मूर्ति-
र्मन्ये यस्याः सति सुरगणे स्मेरवक्त्रे समन्तात्।
अर्धं नग्ने खलु निजपटाग्रेण तच्छादनेच्छा-
वर्धेऽन्यस्मिन् क्रमविलुलितं यावदेतच्च नग्नम्॥ ५६॥

काचित् सौम्यां दिशि पुनरतो राजधानी समिन्धे
सृष्टा राज्ञा प्रथितयशसा रामवर्माभिधेन।
रामे स्वर्गं गतवति चिरादाकुला सत्ययोध्या
यद्रूपोत्था शमयति शुचं तेन वैधव्यजाताम्॥५७॥

क्षेत्रोपान्ते निशमय मठाः सन्ति सन्न्यासभाजां
शास्त्रादर्शे मनसिज! सुसन्दृष्टशारीरकाणाम्।
पश्चात् सर्वं क्रमगतिपदेष्वर्चिरादिस्थलेषु
प्राश्यारब्धं पुनरनुपमं मुक्तिसौख्यं गतानाम्॥५८॥

आहृत्याक्षिभ्रमणममुतः शाकरात् क्षेत्ररत्नात्
सद्यो यायाः प्रियसहचरीदेशमव्याजवेगः
स्वच्छन्दात्मा चपलवचसां याहि याहीति वाचा
क्रुध्यत्येव क्लिशितहृदयस्त्वामृते पुण्यशीलम् ॥ ५९ ॥

इष्टक्रोडस्तदनु भवता गम्यतामात्तवेगं
यद्भूदेवेष्वर्जनि महितेष्वाभिजात्योर्ध्वसीमा ।
येषां पूर्वे क्रतुभिरयुतं वत्सरानिष्टवन्त-
स्त्रेतावह्नीनथ ददुरमी तेषु जात्युन्नतत्वम् ॥ ६० ॥

याहि ग्रामं द्रुतमथ कुरुक्षेत्रमस्मात् प्रदेशाद्
यद्विप्राणां विहितनियमाचारजातैस्तपोभिः ।
ब्रह्मक्षत्रेत्यामितयशसस्तावदद्यापि नेयं
क्षत्राक्रान्त्या लघुरपि मही मुच्यते केरलाख्या ॥ ६१ ॥

येषां शास्त्रे प्रकृतिकठिनो वर्तते वाग्विवर्त-
स्तर्कारम्भे प्रकृतिपरुषो जृम्भते वाक्यगुम्फः ।
काव्यास्वादे प्रकृतिमधुरः स्यन्दते वाङ्मरन्द-
स्ते वा केषां नहि नुतिपदं विश्वविद्याविदग्धाः ६२ ॥

अम्बाशैलस्तदनु भवता गम्यतामङ्गयोने!
गत्वा दृश्यं दृपदि गिरिजापादविन्यासचिह्नम् ।
एकेनैव स्मर! गिरिसुता यत्र पादेन तस्थौ
भङ्ग्या कर्तुं प्रियमिव कदाप्येकपादस्य शम्भोः ॥ ६३ ॥

यस्योदीच्यां दिशि निवसति क्ष्मासुरो नीलकण्ठो
लोके कालक्षपितयजने धर्मतत्त्वे प्रलीने ।
स्मृत्वा साक्षात् स्वविधिनियमध्वंसविध्वस्तधैर्यो
धर्मास्थित्यै पुनरजनि बौधायनो यत्स्वरूपः ॥ ६४ ॥

पश्चाद् गच्छन् प्रविश सदनं श्रीगदाशूलपाण्यो-
र्बिम्बं यत्र त्रयमपि तयोरेकमेकं च मिश्रम् ।
स्वत्वे मानाद्यदिह सदृशे शाङ्करेऽपि प्रविष्टं
दिग्भ्रान्त्येव प्रतिमुखमभूद् वक्रता केन सन्ध्या ॥ ६५ ॥

तीर्त्वा वत्सां तदनु निवसन्नम्लशैले निलाख्यां
दृष्ट्वा पश्चादखिलदुरितध्वंसधुर्यावलोकाम् ।
नावाक्षेत्रं प्रविश भुवनेपूपरक्षेत्रनाम्ना
विश्वश्लाघ्यं मदन ! जुषतां मंक्षु दत्तापवर्गम् ॥ ६६ ॥

इति मातृदत्तविरचिते कामसन्देशे पूर्वभागः
समाप्तः ।

अथ उत्तरभागः ।

पुण्ये यस्मिन् वसति नवभिर्योगिभिः कल्पितात्मा
विष्वक्सेनो विपदि जगतां दत्तहस्तावलम्बः ।
गौरीभर्तुः किमि(ति) भगवन्नर्धमास्ते (ध?त्व)येति
क्रुद्धेवाङ्काद् वसति कमला यस्य किञ्चिद् विदूरे ॥ १ ॥

कोणे यस्मिन् मदन! शिखिनो मण्डपः कोऽपि तुङ्गः
स्वर्णाकीर्णो विलसति हरेरास्पदं विश्ववन्द्यः।
कैलासेन त्रिणयनभृता निन्दितः सोऽपि मेरु-
र्यद्व्याजेन प्रणिहितवपुः प्रौढिमाढौकते स्वाम् ॥ २॥

ऐशे चाभात्यचलजलधिस्वामिनो भुक्तिशाला
तद्भङ्ग्याप्तोदयमपि च तं वीक्ष्य कैलासशैलः।
यद्भक्तौघच्छलकृतवपुर्विश्वतुष्ट्यै भविष्यन्
मेरूकत्येव द्विजपरिषदा पीड्यते हन्त मानी ॥ ३ ॥

यस्मिन् दृश्यं प्रतिनवसुधापाण्डरं सालचक्रं
प्रोत्तुङ्गाङ्गं मदन! परितो यन्निभेणोद्गतस्य।
चक्रीन्द्रस्य प्रविततफणाकारतः शोभमानं
वक्रश्रेणीघटितशिखरं भासुरं गोपुराग्रम् ॥ ४॥

यत्पादान्ते स्रवति हि निळा नाम काचित् स्रवन्ती
निःशेषांहःप्रशमनधुरीणाम्बुसम्भावनीया।
गौरीतन्त्वात् कमितृनिकटाज्जन्मभूरेव हृद्ये-
तीत्थं स्मृत्वा विबुधतटिनी यन्निभेणावतीर्णा ॥ ५॥

यस्यास्तीरे भवति सदनं दक्षिणे दक्षहन्तु-
र्यज्ञध्वंसादधिककुपितं विष्णुमाराधयिष्यन्।
रुष्टस्याराद्नुमतिमृते स्वामिनः प्रीतिकामै-
र्नायातव्यं द्रुतमिति धियेवाप तोयावधिं यः ॥ ६॥

क्षेत्रादस्माद् दिशि वलरिपोर्वर्तते क्षेत्रमन्यद्
यस्मिन् प्रीत्या हरिरुपगतो द्रष्टुमिष्टं गिरीशम् ।
विप्रीभूतत्रिदशनिगमस्तोत्रसम्भाविताह-
म्भावं दृष्ट्वा भवति विमुखो यः पुनस्तं रुषेव ॥ ७ ॥

मध्ये कश्चिद् वटतरुरनङ्गैतयोर्हारिधाम्नो-
र्यस्योपान्ते त्रिभुवनमुदे केरळेन्द्रो द्वितीयः ।
तिष्ठेन्माघोत्सवमनु लसन्मन्दहासच्छलोद्यद्-
गङ्गातोयप्लुतिविहरणानन्दिताशेषजन्तुः ॥ ८ ॥

शैलाभोगो भवति भवनात् पद्मनाभस्य पश्चा-
न्माघे यस्मिन्नचलजलराशीश्वरः संचकास्ति ।
शोभाभङ्गं समयनियतं त्यक्तमौत्सुक्यशाली
यद्रूपात्मा विलसति शशाङ्कादितेजःसमूहः ॥ ९ ॥

देवव्यूहे गतवति महं द्रष्टुमाप्तस्य विष्णोः
स्वर्गः सम्पत्प्रचुरिमनिधिर्दैत्यदुर्वैरभीरुः ।
ऐश्वर्यं स्वं विशदयशसो यस्य शक्त्या रिरक्षु-
र्गेहव्याजात् स्वयमधिगतो रक्षति स्वं शरीरम् ॥ १० ॥

यस्मिन् वाराम्बिधिशिखरिणोरीश्वरं तिष्ठमाने
वेगात् सिन्धौ जनततिमिषादागते द्रष्टुकामे ।
शैलाः कुम्भिच्छलितवपुषस्तूर्णमायान्ति मोदाद्
वाताम्दुप्रचलितलतापाणिभिः सं पचाराः ॥ ११ ॥

वाचा सिन्धोरिव निकटभाजीशितुर्निम्नगायां
मुक्तः कश्चित् कुलशिखरिभिः सप्तभिः सप्तपर्णः ।
बिभ्रत्तेषां निजदलमिषात् सप्तसन्देशपत्रीं
शैलाब्धीशं गिरिमकुटगं सेवते पार्श्ववर्ती ॥ १२ ॥

कान्ते कोपात् सति विघटिते यत्र घोरे निशीथे
कामोन्मादात् स्वयमभिसरन्त्यातुराः कातराक्ष्यः ।
ध्वान्तक्लेशे दशनसुषमासंहृतेऽप्यक्षिकान्त्या
यात्राभङ्गादपि बत! भृशं क्लेशभाजः पदव्याम् ॥ १३ ॥

सौधे यस्मिन्नधिगतिजुषां योषितामास्यबिम्बं
मुग्धं पश्यन्नधिकविमतिर्ह्लज्जया पूर्णचन्द्रः ।
पश्चादद्रेः शिरसि कषणे स्वीयमालिन्यमुक्त्यै
बद्धोत्साहो भवति नियतं क्षीयते यत् क्रमेण ॥ १४ ॥

यत्र स्त्रीणां कुचभरयुगं वीक्ष्य खेदाद् गिरीन्द्रा
मेघे मेघेऽप्युपलकठिने घ्नन्ति मूर्धानमुच्चैः ।
नूनं नो चेत् कथमिव घनध्वानवद् रोदघोषो
वर्षाम्भोवन्नयनसलिलं धातुवद् रक्तधाराः ॥ १५ ॥

यत्र प्रातः क्वचन सहिता हन्त गूढं नवोढा
स्थित्वान्योन्यं रहसि चरि(य?तं) कौतुकेन ब्रुवन्त्यः ।
श्रुत्वा सर्वं मनसिज! जने शृण्वति द्राग्वदद्भिः
भूयो रुद्धैरपि शुकविटैराशु हास्याः क्रियन्ते ॥ १६ ॥

तस्योपान्ते हिततमफलारम्भसम्भावनीयैः
शीतच्छायाप्रसवसुभगैः शीतलं शाखिवृन्दैः ।
हेमाकारैरपि च वरणैरावृतं मञ्जुलाक्ष्याः
पूर्णाभोगं विविधविभवैः शोभते वेश्मरत्नम् ॥ १७ ॥

रत्नव्रातप्रसृमरकराक्रान्तिनिर्धूतरात्रौ
कम्रापाङ्ग्या मदन ! भवने सन्ततं चक्रवाकाः ।
सङ्क्रीडन्ते सह दयितया किं तदाश्चर्यमस्मिन्
पांसुक्रीडां कनकरजसा कुर्वते यत्र बालाः ॥ १८ ॥

यस्मिन् सौधो हर इव सिताङ्गो भुजङ्गाधिरूढ-
स्तुङ्गो मूर्ध्नि स्फुरदमरवापीन्दुविद्योतमानः ।
ज्वालाशुम्भन्मणिगणमयप्रौढफालान्तनेत्रः
कण्ठेकालो मरतकमहारत्नबन्धैः समिन्धे ॥ १९ ।

यत्राशोकः किसलयदुकूलाञ्चलैरञ्चितात्मा
पुष्पश्रेणीविरचितशिरोऽलङ्क्रियालोभनीयः ।
मूर्ध्ना नम्रः फलभरजुषा पादयोः पक्ष्मलाक्ष्याः
कान्तः कोपादिव शठमतिः पीड्यते मङ्क्षु पद्भ्याम् ॥ २० ॥

कश्चित् पश्चाद् भवति बकुलो यस्य पार्श्वोपशोभी
सौभाग्यं ते सुतनुहृदयोद्दीपनैर्विभ्रमैर्मे ।
इत्थं गर्वात् पिकरुतमिषात् क्षिप्तया पक्ष्मलाक्ष्या
मानो मुक्तः कृत इव रुषा वक्त्रताम्बूलपिष्टैः ॥ २१ ॥

आम्रः कम्रो भवति मधुरारम्भणे यस्य पार्श्वे
जाताधिक्यः स्मर! परगुणालोकने जातखेदैः ।
स्वीयैरन्यैः सुरवरतरुर्नन्दनाद् भ्रंशितः सन्
यत्तादात्म्यं सपदि लभते पुण्यपूरैरनेकैः ॥ २२ ॥

वल्लीबद्धः स खलु तरुणः शोभते चूतशाखी
कान्ताश्लिष्टः प्रिय इव पुमान् मञ्जरीमन्दहासः ।
भृङ्गापाङ्गः किसलयदुकूलावलीलोभनीयः
पूर्णच्छायः सुरभिलपरागानुलेपोज्ज्वलाङ्गः ॥ २३ ॥

कश्चिद् यस्मिन् मनसिज! महान् हेमपुष्पः समिन्धे
हेमाकारैः कुसुमनिकरैरुज्ज्वलाङ्गो नितान्तम् ।
स्वर्णाहार्यः स्वयमयमसौरभ्यदोषं जिहासु-
र्यस्य स्फीतद्युतिमयवपुर्वर्तते ह्यगन्धः ॥ २४ ॥

यत्पर्यन्ते भवति सुभगः कोऽपि पद्माकरोद्धो
यस्मिन् कान्ता मदन! दयिता तोयदृष्टास्यबिम्बा ।
चन्द्रभ्रान्त्या निजकरतलेनैनमादातुकामा
दृष्ट्वा गूढं खलु परिजनैस्तत्क्षणं पर्यहासि । २५ ॥

कूपः कोऽपि स्फुरति विमलेनाम्भसा यत्र पूर्णो
लुब्धैर्न्यस्तः स इव विबुधैः स्वीयपीयूषकुम्भः ।
एतत्पातुः परममरतेतीर्ष्ययेवापहर्तुं
यस्योपान्ते वसति हि तुलायन्त्रभङ्ग्या कृतान्तः ॥ २६ ।

द्रक्ष्यः क्रीडागृहपरिसरे क्वापि कश्चित् कलापी
यो‍ऽस्याः क्रीडानटनसमये सन्निधायाम्बुजाक्ष्याः ।
तुल्यं नृत्यत्पदमनुपदं न्यस्य मान्द्येऽलसायाः
क्रीडन् भूयो रहसि लभते लिप्सुरीर्ष्याकटाक्षान् ॥ २७॥

यत्र च्छायाशिशिरितलतामण्डलीलोभनीयं
कामोद्यानं भवति कुसुमामोदहृद्यान्तरालम् ।
जातामर्षस्तिमिरनिकरो यन्मिषेणोद्गतः सन्
जेता भास्वत्प्रचुरमहसामन्वहं वैरभाजाम् ॥ २८ ॥

तत्र प्रायो वसति तरुणीमौलिमाणिक्यमाला
शङ्के सम्प्रत्यीमतविरहम्लायमानाङ्गवल्ली ।
शय्यां पौष्पीमपि निजशरीरोष्मणा शश्वदुष्णां
नेच्छत्यात्मश्रमविहतये किं पुनः क्षौमशय्याम् ॥ २९ ॥

अन्तर्गत्वा सुचरितनिधे! पश्य हर्म्याशुभाभ्यां
नारीरत्नं नरनयनयोर्नव्यपीयूषधाराम् ।
विश्वश्लाघ्य भुवनविजये मोहनास्त्रं त्वदीयं
धातुः साक्षात् परि(चि? ण)तफलं लोभनीयं स्वसृष्टेः ॥३०॥

वर्णस्तस्याः किमिव वपुषो वर्ण्यते वर्ण्यकीर्ते!
दृष्टे यस्मिन् कनकसुषमा नेत्रयोराधिहेतुः ।
सन्ध्यारागः सुचिरमसितभ्रान्तिमाधातुमीष्टे
विद्युत्कान्तिः शिव शिव! मषीमात्रशोभां बिभर्ति ॥ ३१ ॥

वाङ्माधुर्यं जयति हृदयानन्दि...योषिन्म...
... ... वसङ्गाः ।
दुःखादिन्नः सुचिरममृते शङ्कया वा न वात्र-
न्यस्यच्छिद्रां निजवदनतो नूनमादायपूर्णम् ॥ ३२ ॥

तुष्ट्या दृष्टिं वितर विमले केशपाशे मृगाक्ष्या
दन्तज्योत्स्नारिपुपरिभवे भीतिरुद् ध्वान्तजालम् ।
यस्मिँल्लीनं पुनरपि निजैर्भ्रूकटाक्षालकाद्यैः
स्वीयं वैरं जनयितुमिव स्वीकृतोत्साहमास्ते ॥ ३३ ॥

गात्रच्छायातरलतटिनीतोयमग्ने मुखाब्जे
मत्स्यद्वन्द्वं कृतविहरणं व ... नेत्राभिधानम् ।
जित्वा लोकान् मनसिज! कृतार्थस्य ते केतुचिह्नं
यद्रूपेण प्रणिहितमितो भावि चेदास्ति जेतुम् ॥ ३४ ॥

फालस्येन्दो ... ... तरुणार्कप्रभाभङ्गभीरो
रक्षां कर्तुं मदन भवता वीर! कारुण्यभाजा ।
... मध्ये स्वधनुरनयोर्भ्रूमिषेण...न्न...
... ... ज्ञापयित्वा ॥ ३५ ॥

नाभीरन्ध्रान्नयनसुभगादुत्थिताया लताया
रोमावल्या इव फलयुगं भाति वक्षोजयुग्मम् ।
कोकद्वन्द्वं दशनतरुणार्कप्रभानित्ययोगाद्
रा ... द्वर्तते यन्निमेषेण ॥ ३६ ॥

श्रोणीचक्रं भुवनविजयाभ्यास ... ...
मन्ये धन्यां तव कृतपरिश्रान्तिरह्णाय यस्याः ।
वीरव्रातं जयसि कुसुमैर्नायसैरद्य बाणै-
र्भृङ्गीमौर्व्याप्यनिशचलया चेक्षुचापेन चित्रम् ॥ ३७ ॥

गा ... या सरिति सुदृशो लङ्घनायोरुयुग्मं
रम्भाभङ्ग्या जघनपुलिनप्रोन्मुखं शोभतेऽस्याः ।
जानुद्वेषादखिलजगतां गामिनी घट्टितन्वी (?)
यस्मिन् ... प्रणयपवनाघातजुम्राप्यकम्पाः ॥ ३८ ॥

याश्च ... स्रष्टुका ... कलावक्रबिम्बं
.. बहुविधकलापुष्पकं पूर्णचन्द्रम् ।
शब्दांस्तासु प्रसृमरगुण .. युक्ता-
श्शोभन्ते ते नखरमणयः कम्रकान्तिप्रदीपाः ॥ ३९ ॥

इत्थं तैर ... वि ... न्य ... यमानै-
र्जानीहि त्वं मम सहचरीमङ्गभङ्ग ...
... . पुनः पश्यतस्ते
मा मा भूयाद्विरहिणि ... ... ।४०॥

... ... विरहदहनज्योतिषा दह्यमानां
.. .. ।
इष्टे पृष्टे सति स रसनामन्यथा ... ...
... ... द्वेपणाज्जोषभावे ॥४१॥

दैवादे ... ...
... ... तिमपि भवता तत्क्षणं संविधेयः ।
स्व ... ...
निष्प्रत्यूहं सुखमनुभवत्वम्बुजाक्षी ... ॥ ४२ ॥

... ... ष्टं विशेषा-
दित्थं सख्य ... ... ।
... ... शिथिलिते स्वीकृतेऽपि प्रयत्नात्
प्राणालम्ब ... ... ॥ ४३ ॥

हा हा निद्रे क्व नु खलु गतासीदृशीं मां त्यजन्ती
... ... तासि ।
अन्यासक्ते त्वयि विशरणा हन्त ... ...
... ... निर्गतं वा रुदन्ती ॥ ४४ ॥

उन्मुक्ता सा मुदितविम ....
... मत्वा स्थितमिह सखे गच्छ सख्याः समीपम् ।
... ...
पादक्षेपं बत विधिवशादम्ब ... ... ॥ ४५ ॥

... ... शयनात्तूर्णमुत्थाय यान्ती
भो भो य .. ... क्व ... ।
... नं सुचिरमलसा हन्त जाता सखीभि-
र्दत्तालम्बा ... ... ॥ ४६ ॥

... न्धूर्तः क्वचन तरुणो यात इत्युक्तिभाजां
पुंसां ... ... नां ... ।
पश्यन्त्या मे हृदयविपदं को ... ति ...
... ... भूयशः कुर्वती वा ॥४७॥

... ... श्वलति सहसा प्रेरितो वा स्वयं वा
... ... न्याः ।
पश्यन्ती सा वदनमथ या शान्तखेदं शयाना
.... ॥४८॥

... ... शया प्रेरिताया ....
द्रष्टुं सद्यः प्रतिनवदशा कान्तमेकान्तबन्धुम् ।
आपृच्छन्त्या मम सखि! पुनर्दर्शनं जातु भूया-
दित्यालापैरधिकमथवा शारिकां शोचयन्ती ॥४९॥

काले तस्मिन्नरतिजननात्त्यक्तशीतोपचारां
निःश्वासानामविरलतया मुक्तशोभाधरोष्ठीम् ।
वक्तुं वेगान्मदन! भगवन्ना(र)भस्वायताक्षीं
विश्लेषान्न त्यजति हि जनः प्राणभारं जवेन ॥५०॥

भो भो सख्यः! कथयत कथां प्राणनाथस्य येन
क्षीणे (गात्रेऽ)प्यायि पुनरियात् तूर्णमाश्वासमात्मा।
वैफल्यं चेद्वदत चरितं शैवमाब्जेक्षणं वा
प्रेयुः प्राणा इति निजसखी सादरं याचमाना ॥५१॥

यस्यां यस्यां दिशि मम दृशा सङ्गतं तत्र तत्र
स्मेरं वक्त्रं प्रणयमधुरं दृश्यते लोचनं च ।
कान्तस्यारादिति (यत?बत!) नभो वीक्ष्य सम्भ्रान्तचक्षुः
स्निग्धे वर्गे (तदति?) परितो वर्तमाने वदन्तीम् ॥ ५२ ॥

सोऽयं कान्तः क्षणमपि कदा हन्त दृश्येत साक्षा-
दित्थं चिन्ताशतचलधियो मञ्जुवाणीमतल्लयाः ।
ऊरुर्वामश्चलनसुभगः शान्तयिष्यत्युदग्रं
तापं भद्रं भवति शकुनं भाविनि श्रेयसि प्राक् ॥ ५३ ॥

इत्थं दृष्टे शुभदशकुने जातवक्त्रप्रसादा-
मेनां वार्ताश्रवणविधये सस्पृहं सावधानाम् ।
रक्ष क्षीणां कुवलयदृशं मङ्क्षु स देशवाक्यै-
रार्तत्राणं भवति जगति श्रेयसो मुख्यहेतुः ॥ ५४ ॥

भद्रे! पत्युस्तव कुशलिनो विद्धि मामस्तदूरं
कामं कामप्रसवविधये नित्यवन्द्यं वधूभिः ।
नाविश्वासः स्मर इति भवेत् तन्वि! ते मद्व(श? शि)त्व-
ख्यातेर्मानं हृतहरवपुः सैव देवी भवानी ॥ ५५ ॥

आस्ते कान्तः क्व नु कुशलवानित्यपाङ्गेन वेगात्
तन्व्या पृष्टे कथय वसतिं व्याघ्रपुर्यां स खिन्नः ।
सीतादेव्यै रघुपतिरिव श्रीहनूमन्तमस्यै
तुभ्यं भद्रे! कथितहृदयः प्रेरयामास यो माम् ॥ ५६ ॥

भद्रे! लीलावलयितदृशः पीनवक्षोजभाजः
शुम्भन्मन्दस्मितशशिसुधारञ्जिताशेषयूनः ।
श्रीशालिन्याः शरणरहिताद् विप्रयोगाद् भवत्याः
खिन्नस्यास्य प्रवदतितरां को नु तां तामवस्थाम् ॥ ५७ ॥

चन्द्रे दृष्टे दिनकरधिया वक्ति कान्तस्त्वदीयः
चण्डांशो! त्वं व्यथयसि कुतो मां विनैवापराधम् ।
जानीषे त्वं निशि निशि भृशं मादृशानामवस्था-
मम्भोजिन्या विरहविधुरो हन्त! दैवं विरुद्धम् ॥ ५८ ॥

वायो! सख्यं तव समुचितं वह्निना प्राणहर्त्रा
मध्यापन्ने दहनकणिकाजालविक्षेपमिच्छोः
भूयो मैत्रीं कुरु यमपुरीकिङ्करैरुद्धतैर्वा
रक्षोभिर्वा विदयमपि ते दुर्बलान् पीडयेयुः ॥ ५९ ॥

बाले! कान्तो विलपति रुतैर्मूर्च्छितः कोकिलाना-
मेवं घोषः किमयमशनिः किं नु मृत्योर्निनादः ।
जाने तन्वीकळरवविलासानुकारः पिकानां
कष्टं सोऽधिप्रातिहतविधेरद्य मे दुःखहेतुः ॥ ६० ॥

लीलावल्लीवलयनिलयाः प्रागमी तत्सकाशे
स्वर्गारामश्रियमनुपमां चक्रिरे ये मनोज्ञाः ।
ते हन्ताद्य प्रियजनवियोगार्तिभाजः प्रभूतं
कुम्भीपाकस्थितिमयमहो कुर्वते मे विषादम् ॥ ६१ ॥

एषा चञ्चत्कमलमुकुला लीनमीनप्रचारा
कूजद्भृङ्गीनिनदमधुरा मुक्तबन्धाम्बुपाता ।
वापी व्यक्तं शिवशिव ! मया साम्प्रतं दृश्यमाना
न्यक्षेणान्तः सुरतचतुरां बोधयत्यम्बुजाक्षीम् ॥ ६२ ॥

इत्थं भूयो विलपति रुजा विप्रयोगेन खिन्न-
स्तस्मान्मानाहृदयसुभगे रक्ष्यतां तावदात्मा ।
दुःखव्रातं सकलमनुभूयापि ते सङ्गमार्थी
कान्तः पश्चात् स्वयमयमितो यावदायास्यति द्राक् ॥ ६३ ॥

स्कन्नं चित्तात् किमिदमधुना प्रोन्नते सौधशृङ्गे
लज्जाधिक्यस्थितिविषमया तन्वि ! साकं भवत्या ।
क्रीडोद्योगे झटिति शमिते वायुना रत्नदीपे
प्रीतेनान्तःस्मयवति ! मया य(त्) प्रसह्यान्वभावि ॥ ६४ ॥

प्रेमाधिक्ये सति विवदिते मध्यतो नौ सखीनां
वक्ता साक्षी शुक इति समे कल्पितेऽस्माभिरस्मिन् ।
एवं ब्रूहीत्युदितमनयेत्यर्थवाचि प्रकोपात्
पाणिक्लेशैर्वदनमरुणं तस्य किं तत् प्रलीनम् ॥ ६५ ॥

यावद्वीर्यं कुचहठहतिक्लेशवन्मान्निकर्षे
मानारब्धे महिषि! चतुरङ्गाह्वये नर्मभेदे ।
व्याजाद् भङ्गं गतवति मयि ज्ञाततत्त्वा सखीनां
दृष्टया रुष्टा सकलमहरस्तन्वि ! तद्विस्मृतं किम् ॥ ६६ ॥

चन्द्राश्लेषाद्विकसति किमु द्रागियं पद्मिनीति
क्रीडाप्रश्ने मयि परिसरे शृण्वतीनां सखीनाम् ।
कान्ता जानात्ययि! तव विधामीदृशीमात्मवृत्त्ये-
तीत्थं कोपात् परुषमवदः साध्वि! तत् स्मर्यते किम् ॥ ६७ ॥

इत्थं वाचा मदन! महिषीमाश्वसंस्तत्र तिष्ठ-
न्नायास्यन्तं चरणगतिभिर्मां प्रतीक्षस्व तावत् ।
आयातेन द्रुतमिह (म)या साकमिन्दीवराक्ष्या
धन्यैर्धन्यैर्मतिनियमितैर्यावदर्चिष्य(ते॰से) त्वम् ॥ ६८ ॥

इत्थं कृत्ये मदन! सकलेऽनुष्ठिते बान्धवीये
यास्यन्तं त्वां पदमनुपतन्भृङ्ग! याचे कृतार्थम् ।
भूयो व्यापद्यमितसुखदं पश्यतां दर्शनं नो
भूयात् कर्तुं हितमपि कृपा ते पुनर्भाविनीति ॥ ६९ ॥

इति कामसन्देशः समाप्तः ॥
